

BIULETYN BAŁTYCKI**W I L B I**

Nr. Wilno, dn. 20 grudnia 1932 r. 91.

T r e ś ć n u m e r u:

LOTWA.

Kronika: 1. Wyjazd posła Arciszewskiego z Lotwy. 2. Nowy minister Sprawiedliwości. 3. Redukcja budżetu państwowego. 4. Przedłużenie moratorium bankowego. 5. Powrót delegacji łotewskiej z Polski. 6. Polsko-sowiecki pakt o nieagresji w ujęciu lidera socjaldemokratów łotewskich. 7. Kolejna antypolska wycieczka "Pehdeja Brihdi".

ESTONJA.

Kronika: 1. Nowe podatki. 2. Walka z bezrobociem. 3. Sowiecki obstalunek obuwia. 4. Nowy związek "Bojowników o Wolność". 5. Pierwszy transport mięsa do Rosji Sowieckiej. 6. Memorjał kupiectwa estońskiego. 7. Eksport mięsa. 8. Bezrobocie w Tallinie. 9. Skrócenie dnia roboczego. 10. Zmiana ustawy pieniężnej. 11. Odpowiedź Stanów Zjednoczonych na notę Estonji. 12. Przedstawiciel urzędników u ministra Przemysku.

FINLANDJA.

Kronika: 1. Nowy gabinet fiński.

---§:--

LOTWA. 1. Wyjazd posła Arciszewskiego z Lotwy. "Siegodnia" /350.XII.32/: W dn. 19 grudnia opuścił Lotwę poseł polski Arciszewski dla zajęcia stanowiska posła w Bukareszcie.

2. Nowy minister Sprawiedliwości. "Siegodnia" /350.XII.32/: W tych dniach mianowany zostanie ministrem Sprawiedliwości kandydat frakcji osadników p. A. Buman.

3. Redukcja budżetu państwowego. "Siegodnia" /Nr. 350.XII.32/: Budżet państwowy na rok 1933-34 zbilansowany został w wysokości mniejszej o 130 milj. złotych od poprzedniego.

4. Przedłużenie moratorium bankowego. "Siegodnia" /N. 350.XII.32/: 31 grudnia upływa termin ograniczeń wydanych w swoim czasie w stosunku do 19-tu instytucyj kredytowych, a odnoszących się do rachunków bieżących i wkładów. Obecnie się okazuje, że moratorium bankowe wypadnie przedłużyć, gdyż kilka banków złożyło odpowiednie podania.

5. Powrót delegacji łotewskiej z Polski. "Siegodnia" /350.XII.32/: 18 grudnia powróciła z Polski delegacja łotewska zbliżenia polsko-litewskiego. Członek delegacji dyr. Vecins w wywiadzie, udzielonym "Siegodnia" oświadczył, że rokowania z kierownikami polskiej gospodarki krajowej dały pomyślne rezultaty. Wyjaśniono szereg spraw, dotyczących ustalenia normalnych stosunków handlowych między Lotwą a Polską.

6. Polsko-sowiecki pakt o nieagresji w ujęciu lidera socjaldemokratów łotewskich. "Socjaldemokrats" /285.XII.32/: Prezes łotewskiej partji socjaldemokratów Menders, konstatując niedawno znaczenie francusko-sowieckiego i polsko-sowieckiego paktów o nieagresji oświadczył, że w związku z temi paktami państwa nadbałtyckie mogą się znaleźć w odmiennej sytuacji. Dawny "kordon sanitarny", rozciągający się od morza Bałtyckiego do Czarnego może runąć. W związku z tem nastąpić może nowe ~~xxx~~ przegrupowanie państw europejskich. Socjaldemokraci łotewscy pragnęliby, by Rosja, niszcząc ten kordon sanitarny nie oceniała zbyt nisko znaczenia politycznego państw nadbałtyckich, co się może zdarzyć, o ile Rosja nie zechce zrozumieć, iż państwa nadbałtyckie mogą być wyzyskane przez innych dla celów imperjalistycznych. Zainicjować to może ostatni kompromis 5-ciu państw w sprawie zbrojeń niemieckich. Kto nie chce rozstrzygnąć kwestji bałtyckiej ogniem i mieczem, a obecna Rosja nie powinna tego chcieć, ten musi umieć postawić państwa nadbałtyckie innymi środkami, jeżeli już nie na froncie przeciwiimperjalistycznym, to przynajmniej oddzielić je od możliwych bloków i ugrupowań imperjalistycznych.

7. K o l e j n a a n t y p o l s k a w y c i e c z k a "P e h d e j a B r i h d i". "Pehdeja Brihdi" /285.XII.32/zamieszcza odbitkę odezwy Polaków Łotewskich w sprawie prześladowań ze strony szowinistycznych czynników Łotewskich, dodając od siebie, że takie postępowanie w chwili, gdy na czele polsko-Łotewskiego towarzystwa zbliżenia stoi prezes Skujeneeks, a delegacja Łotewska prowadzi rokowania w Warszawie, przekracza to wszelkie granice.

ESTONJA:1. N o w e p o d a t k i . "Siegodnia" /285.XII.32/: Rząd rozpatruje projekty dekretów w sprawie nowych podatków. Ostatnio zatwierdzono dekret o nałożeniu specjalnego podatku na przedsiębiorstwa, prowadzące obowiązkową buchalterję.

2. W a l k a z b e z r o b o c i e m . "Siegodnia" /285.XII.32/: Izba Handlowo-Przemysłowa przekazała naczelnikowi państwa 10 tys. koron dla walki z bezrobociem.

3. S o w i e c k i o b s t a l u n e k o b u w i a . "Siegodnia" /285.XII.32/: Między spółką akcyjną "Globus" a torgpredztwem stanęła umowa, na mocy której Globus wyprodukuje dla Rosji Sow. 15 tys. par butów na sumę 150 tys. koron.

4. N o w y Z w i ą z e k "B o j o w n i k ó w o W o l n o ś ć". "Rev.Ztg." /289.XII.32/: 15 grudnia w M-stwie Sprawiedliwości i Spr. Wewn. został zarejestrowany statut nowego związku, którego nazwa brzmi: "związek uczestników w wojnie o niepodległość". Założycielami tego związku są: gen. Soots, Holberg, T. Kind.

5. P i e r w s z y t r a n s p o r t m i ę s a d o R o s j i S o w i e c k i e j . "Vaba Maa" /296.XII.32/: Pierwszy transport mięsa do Rosji Sowieckiej wysłano 16 grudnia. Zawierał on 500-600 świń tuczonych i kilkaset cieląt.

6. M e m o r j a ł k u p i e c t w a e s t o Ń s k i e g o . "Rev. Ztg." /290.XII.32/: Związek kupców estońskich wystosował do M-stwa Przemysłu memorjał, w którym wypowiada się przeciw opodatkowaniu operacyj walutowych banków. Pomimo, że obowiązkiem każdego obywatela jest ponoszenie ofiar dla państwa, to jednak ciężkie czasy uniemożliwiają to z następujących powodów:

1/ Każdy importer ma jeszcze nieopłacone rachunki za towary, przywiezione do 13 grudnia;

2/ towary, których dotyczą te rachunki zostały przywiezione już przed trzema, czterema lub więcej miesiącami przeważnie z małym zarobkiem są sprzedawane;

Wprowadzenie więc tego podatku narazikoby kupiectwo na większe straty.

7. E k s p o r t m i ę s a . "Vaba Maa" /297/: W listopadzie wywieziono bekonów 422.630 kg; baraniny - 59.523 kg./do Szwecji/. Cieleciny - 165 kg; drobiu - 3.630 kg.

8. B e z r o b o c i e w T a l l i n i e . "Rev.Ztg." /286/: 1 grudnia zarejestrowano w Tallinie 3520 bezrobotnych /1544 mężczyzn, 1976 kobiet/.

Robotnicy zwykli 1644 /585 mężczyzn, 1059 kobiet/;

pracownicy biurowi - 436 /149 " 267 "

" rolni - 429;

krawcy - 420 /14 " 406 "

pracownicy metalurgiczni - 202 /mężczyzn/

służba domowa - 146 /kobiet/.

9. S k r ó c e n i e d n i a r o b o c z e g o . "Rev.Ztg." /286/: Minister Komunikacji postawił wniosek zwołania komitetu do walki z bezrobociem w celu omówienia szeregu ważnych spraw.

M.in. jest kwestja skrócenia czasu pracy w przedsiębiorstwach państwowych i prywatnych, co umożliwiłoby zatrudnienie części bezrobotnych.-

10. Z m i a n a u s t a w y p i e n i ęż n e j ."Rev.Ztg."/291/:
M-stwo Przemysłu wystosowało prośbę do Banku Estońskiego, by poczynił starania w kierunku poddania projektu zmiany ustawy pieniężnej głosowaniu w Lidze Narodów.

Według dotychczas obowiązującej ustawy monety /korony/ miały być wybijane ze srebra, co w obecnych warunkach ma być niepraktycznym.

Stosownie do tej reformy monety mają być tłoczone z innego metalu.

11. O d p o w i e d ź S t a n ó w Z j e d n o c z o n y c h n a n o t ę E s t o n j i ."Rev.Ztg."/291.XII.32/:Jak donosi M-stwu S.Z. Estonji generalny konsul estoński Ch.Kunsik, Stany Zjednoczone wystosowały 15 grudnia /termin płatności raty długu wojennego/ notę do Estonji, zawierającą negatywną odpowiedź na pierwszą notę Estonji w sprawie odroczenia długu.

12. P r z e d s t a w i c i e l u r z ę d n i k ó w u m i n i s t r a P r z e m y s ł u ."Rev.Ztg."/291.XII.32/:Przedstawiciel urzędników państwowych odbył konferencję z ministrem przemysłu w sprawie projektowanego zmniejszenia pensyj urzędniczych. Minister oświadczył, że jest to nieuniknione ze względu na stan skarbu.

Przypuszczalnie przy parlamencie zostanie utworzony specjalny oddział, składający się tak z przedstawicieli sfer rządzących, jak i urzędniczych w celu obustronnego porozumienia w sprawie ustawy o zmniejszeniu płac urzędniczych.-

FINLANDJA:1. N o w y g a b i n e t f i Ń s k i ."Rigasche Rundschau" /284.XII.32/:Prezydent Republiki Fińskiej Sfinhufwud zaświadczł już 14 grudnia nowy gabinet fiński w składzie następującym:

Prezes ministrów - Kivimäki;
Minister Spraw Zagr - Haksell;
Minister Spraw Wewn.- Puschakka;
Minister Sprawiedliwości - Malberg;
Minister Rolnictwa - prof.Jutilis;
Minister Wojny - Oksala;
Minister Oświaty - dr.Mantere;
Minister Finansów - dr.Relander;
Wicemin. Finansów - prof.Furujälm;
Min.Gospodarki Narodowej - Hynninen
Min.Komunikacji - Linne.-

x

x

x

